

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 149/2011-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 15. apríla 2011 predbežne prerokoval sťažnosť Mgr. M. B., Ž., zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. M. B., s. r. o, Ž., konajúcou prostredníctvom advokátky a konateľky JUDr. M. B., vo veci namietaného porušenia jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Martin v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 359/01 a postupom Krajského súdu v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Co 191/2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Mgr. M. B. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. februára 2011 doručená sťažnosť Mgr. M. B. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len

„ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Martin (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 359/01 (ďalej aj „napadnuté konanie okresného súdu“) a postupom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Co 191/2009 (ďalej aj „napadnuté konanie krajského súdu“).

Sťažovateľka okrem iného uviedla: *„mám za to, že v konaní tohto prvostupňového a odvolacieho súdu došlo k neprimeraným, neodôvodneným a značným prietahom v konaní vedenom pod č. k. 6 C 359/01, č. k. 8 Co 191/09, po doručení žalobného návrhu spísaného dňa 31. 1. 1995 príslušnému súdu.“*

Sťažovateľka v petite sťažnosti žiada, aby ústavný súd vydal vo veci samej nález, ktorým vysloví, že

„Právo Mgr. M. B... priznané čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, v konaní vedenom na Okresnom súde v Martine, pod sp. zn. 6 C 359/01, aby sa vec prerokovala bez zbytočných prietahov, bolo porušené.“

Právo Mgr. M. B... priznané čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, v konaní vedenom na Krajskom súde v Žiline, pod sp. zn. 8 Co 191/2009, na spravodlivý súdny proces bolo porušené.“

Okrem vyslovenia porušenia označených práv v napadnutých konaniach okresného súdu a krajského súdu sťažovateľka žiada, aby jej ústavný súd priznal finančné zadost'učinenie v sume 49 790,85 €, ako aj *„náhradu trov právneho zastúpenia“*.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti ide predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktorý vylučuje, aby ten orgán (okresný súd) porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (III. ÚS 263/03, IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, III. ÚS 342/08).

Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti, ktorou sa namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, môže vyplývať aj z toho, že porušenie uvedených práv sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom už v sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy označený všeobecný súd meritórne rozhodol pred jej podaním (II. ÚS 184/06), a preto už k namietanému porušovaniu týchto práv nečinnosťou tohto súdu v čase doručenia sťažnosti nemohlo dochádzať (m. m. II. ÚS 387/06).

Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05).

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou účelom a cieľom základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie tohto práva ešte mohlo trvať (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu už nemôže dochádzať k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde), pretože konanie o takej sťažnosti pred ústavným súdom už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (m. m. I. ÚS 6/03). Uvedený právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike, rozhodnutie o sťažnosti č. 16970/05 z 3. marca 2009).

Ústavný súd konštatuje, že predmetom sťažnosti je preskúmanie opodstatnenosti tvrdenia sťažovateľky, podľa ktorého postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 359/01 a postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Co 191/2009 malo dôjsť k porušeniu jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

1. Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že okresný súd na pojednávaní uskutočnenom 6. apríla 2010 rozhodol rozsudkom v merite vecí a po podaní odvolania 28. mája 2010 predložil vec na rozhodnutie krajskému súdu. Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd

konštatuje, že okresný súd rozhodnutím vo veci ešte pred doručením sťažnosti ústavnému súdu vykonal všetky zákonom predpokladané a dovolené úkony na odstránenie stavu právnej neistoty sťažovateľky, a preto už nemohol v čase doručenia sťažnosti žiadnym ústavne relevantným spôsobom ovplyvniť priebeh konania, prípadne spôsobiť prietahy v ňom, a teda nemohol už ani porušovať sťažovateľkou v sťažnosti označené práva.

Keďže sťažovateľka namietala porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 21. februára 2011, t. j. v čase, keď okresný súd už vo veci samej nekonal, v dôsledku čoho už k porušovaniu v sťažnosti označených práv jeho postupom nemohlo dochádzať, ústavný súd sťažnosť v časti smerujúcej proti okresnému súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 359/01 v súlade s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Ústavný súd dodáva, že krajský súd rozsudkom sp. zn. 8 Co/188/2010 z 27. januára 2011, teda ešte pred podaním sťažnosti ústavnému súdu odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu zo 6. apríla 2010 vo vzťahu k navrhovateľke vo 4. rade (t. j. sťažovateľke, pozn.) potvrdil.

2. Pokiaľ ide o sťažnosť v časti, v ktorej sťažovateľka namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v konaní vedenom krajským súdom pod sp. zn. 8 Co 191/2009, ústavný súd poukazuje na to, že podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

K porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru malo dôjsť, ako vyplýva z petitu sťažnosti, ktorým je ústavný súd viazaný (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde), postupom krajského súdu v označenom konaní.

Ústavný súd zistil, že uvedené konanie právoplatne skončilo 5. februára 2010, keď nadobudol právoplatnosť rozsudok krajského súdu z 15. decembra 2009.

Keďže sťažnosť bola ústavnému súdu doručená až 21. februára 2011, teda nepochybne po uplynutí lehoty ustanovenej na podanie sťažnosti v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol ako oneskorene podanú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti sa ústavný súd ďalšími návrhmi v nej uvedenými nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. apríla 2011